

TMMOB
MADEN
MÜHENDİSLERİ
ODASI
36. DÖNEM
ÇALIŞMA
PROGRAMI
YÖNETİM KÜRÜLÜ

1- GİRİŞ

Dünyadaki siyasal, sosyal ve ekonomik gelişmelerin, ülkemize yansımaları ve Türkiye'nin iç dinamiklerinden kaynaklanan olumsuzluk artarak devam etmektedir. Halkımızın birçok kuruma güveninin gittikçe azaldığı ülkemizde, derin bir ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel bunalım yaşanmaktadır. Bunalımın güya aşılması için kimisi palyatif kimisi fantazi pek çok öneriler sanki bunalımın aşılmaması için günlerce tartışılmakta, ancak sonuçlarını bizzat yaşamında hisseden örgütlenmiş halk kesimlerinin talepleri ve önerileri sorumluları her nedense etkilememektedir. Bunalımın kendisinden çok, çaresizliğe ve umutsuzluğa neden olması, asıl tehlikeyi oluşturmaktadır. Kitlesele olarak tepkilerini ve protestolarını ortaya koyanların karşılaştığı ise ancak bir polis devletinde olabilecek baskılardır. Devlet, yıllardır sürdürülen bilinçli ve planlı bir ırkçı-şeriatçı kadrolaşma hareketi ile kuşatılmış bulunmaktadır. Devlet eli ile, beslenen, korunan, kollanan ve mali kaynakları büyük ölçüde kamu imkanlarının hortumlanması ile sağlanan çeteler, katil zanlılarının, hüküm giymişlerin geçmişte veya bugün örgütsel ilişkilerin içinde yer almaktan başka hiçbir yetkinliği ve liyakati olmayanların öğretim üyeliği dahil kamu görevlerine getirilmeleri, bu kuşatmanın açık ve net bir kanıtıdır. Adalet sisteminin

taşıdığı zaaf lar yargının bağımsızlığına ve hukuka olan güveni sarsmış, çağdaş bir hukuk devletine olan özlem; ekmek, su, hava gibi yaşamsal bir ihtiyaç haline gelmiştir. Manisa'lı gençlere yapılan işkence ve gazeteci Metin GÖKTEPE'nin öldürülmesi olayları ve bu olayların davalarında yaşananlar, devletin kuşatılmışlığının bir diğer kanıtı olmuştur.

İnsan haklarını çiğneme de, faili meçhul cinayetlerde dünyada ilk sıralarda yer alan, kurumları faşist-şeriatçı güçlerce işgal edilmiş, göstermelik bir demokrasi oyununun oynandığı, parlamenterine güvenin kalmadığı, yüksek enflasyon ve adaletsiz bir gelir dağılımının olduğu, toplumsal ahlak değerlerinin ciddi ölçüde aşındığı, ülke kaynaklarının önemli bir kısmının anlamsız bir savaşa harcandığı, eğitime ve sağlığa yeterli kaynağın ayrılmadığı, sanayileşme hedefinden vazgeçmiş, emperyalizmin bir dayatması olan yeni dünya düzeni ve globalleşme politikasına uygun olarak sosyal devletin ortadan kaldırılmasına yönelmiş ve özelleştirme adı altında kamu birikiminin peşkeş çekildiği bir ülkede yaşıyoruz.

Bir avuç rantçının, kaçakçının dışında işçisiyle, köylüsüyle, memuruyla, esnafıyla halkımıza hayatı zehir eden böylesine bir tablonun yaşandığı ülkemizde, sorunların çözümünün temelinde sivil toplum örgütlerinin etkin katılımı olduğu ÇAĞDAŞ ve

GERÇEKTEN DEMOKRATİK bir siyasal ve toplumsal sistemin oluşturulması yatmaktadır.

Bizler, birer meslek mensupları olarak sorunlarımızı çözüme erkine değil, dile getirme, eleştirme, çözüm önerileri . geliştirme ve çözülmesi yönünde girişimlerde bulunma gücüne ve yeteneğine sahibiz.

Bu güç ve yeteneğimizi, meslek örgütü çatısı altında birleştirerek, bilimin ve tekniğin ışığında özgürce hiçbir politik odağa ve çıkar grubuna angaje olmadan, sadece ve sadece meslek etiğini ve kamusal yararı gözeterek etkin kılabilmeyi ancak gerçek bir demokratik ortamda gerçekleştirebiliriz.

Bu tesbitlerden hareketle, kamuoyuna karşı sorumluluğu olan bir meslek örgütü olarak, sektörümüzün sorunlarının ve mesleki sorunlarımızın bizlere DEMOKRASİ mücadelesine omuz verme görevini yüklediği inancındayız.

Bunun için üyelerimizin, ODA'ya sahip çıkmalarından, etkin ve üretken katılımlarından başka güç kaynağımız yoktur.

2- MADENCİLİK SEKTÖRÜ

Kalkınmak, gelişmek için sanayileşmeyi hedef almış Türkiye'nin, yeni dünya düzeninin ülkemize biçmiş olduğu role uygun olarak bu hedefinden vazgeçmesi, sanayi üretimine hammadde temin eden Madencilik Sektörünün

gözden çıkartılması sonucunu getirmiştir. Sektörün gereken performansı gösterememesine neden olan ve Madencilik defincilikle eşdeğer tutan ekonomik-politik anlayışın, hammadde kaynaklarının bir ülkenin kalkınmasındaki önemini anlamaz gözükmeye başlamıştır. Bu anlayışın hala sürüyor olmasını ANASOL-D Hükümetinin gündeminde Sektörün sorunlarının yer almamasından ve rant ekonomisinin bütün hızıyla devam ettirilmesinden anlıyoruz.

Hammadde üretiminin % 80'ini gerçekleştiren KİT'lerin, rant ekonomisinin bir sonucu olarak geline noktada bütçe açıklarının karşılanmasına yönelik olarak özelleştirilmek istenmesi ve bu yapılırken de gerek ekonomik gerekse idari yapılanmada siyasiler tarafından içine düşürüldükleri batık durumun, kamunun sırtında bir kambur olduğu gerçeğinin gerekçe olarak ileri sürülmesi ve bunun sonucu olarak da "ver, kurtul; peşkeş çekilse bile, görme" anlayışının hakim kılınmasına çalışılması madensel hammadde üretiminin ve ekonomiye olan katkısının düşmesine neden olacağı gibi maden yataklarının ve işletmelerinin geri dönülemez bir biçimde tahribine yol açacaktır.

Oysa, hep söylediğimiz gibi; hammadde kaynaklarının yenilenebilir kaynaklar olması ve bulunduğu yerde yatırımın yapılması zorunluluğu

madencilik diğer sektörlerden farklı kılan özellikleridir. Hakim olan ekonomik-politik anlayışlara göre; neticesi itibariyle bir ticari faaliyet konusu olarak gözükmese bile, bu farklı özelliklerinden ötürü ULUSAL MADENCİLİK POLİTİKASI oluşturulması öncelikli ve önemli bir zorunluluktur.

Orta ve uzun vadeli olarak düşünülmesi gereken bu politika sektörün arama, yatırım, işletmecilik, teşvik, finans eğitim, ithalat-ihracat rejimi, mevzuat vb. tüm sorunlarına açıklık, açılım ve güven getirmesi yanında ulusal çıkarları, madensel hammadde kaynaklarının korunmasını ve maksimum katma değeri yaratmak üzere hammadde ihracını değil uç ürün eldesini ilke edinmelidir.ülkemizin hedefi sanayileşme olmalıdır. Sanayileşmiş bir Türkiye bugün tüketilen hammaddenin en az 4-5 katını tüketecektir. Bu hammaddenin temini için arama politikaları saptanmalıdır, ülkemiz madensel hammadde politikalarının saptanmasında hem bu günün sorunlarının çözümü hem de geleceğin madencilik sektörünün planlanması ilkesi benimsenmelidir. Şayet bu politikalar ciddi bir şekilde belirlenmez ise, hammadde sıkıntısı ile karşılaşacağımız gerçeği karşımıza çıkacaktır.

ulusal Madencilik Politikası oluşturulması yönündeki ısrarlı talebimizin takipçisi olacağız.

Böyle bir politikanın temel

taşlarından biri sektörün alt yapısını oluşturacak maden aramacılığı iken diğeri sektöre yardımcı olmaya çalışan, hukuki ve teknik denetimi sağlayan, mevzuatı yürütmekle görevli birimlerdir. Bugün için bu işlerle görevli kuruluşlarımız MTA ve MİGEM dır.

Kuruluş kanununda belirtildiği gibi ülkemizin yeraltı zenginliklerinin tesbiti ve jeolojik etüd hizmetleri ile görevli olan MTA, görevini yapamaz durumdadır. Adına "MTA Enstitüsü" denilerek bilimsel bir içeriğe "ve kimliğe sahip olan bu kuruluşumuza ilk darbe "Genel Müdürlük" yapılarak vurulmuştur. İsim değişikliğine uygun olarak zamanla bilimsel bir araştırma kurumu olma niteliğinde büyük zaafiyetlerin oluşmasını, politika ve politikacıların Kurum üzerinde etkilerinin sonuçlarından görmekteyiz. MTA'nın bir araştırma kurumu olduğu düşünülerek, faaliyetlerinin "kar" kriteri ile değil, üretkenliği ve verimliliği ile değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamak isteriz.

Maden Kanunu'nun yürütümüyle görevli MİGEM, adı değişmekle birlikte hala "Daire Başkanlığı" büyüklüğündedir. Sektöre hukuki ve teknik olarak yardımcı olacak, hedef ve politikaların belirlenmesinde çalışmalarıyla yönlendirici, denetimi ile hammadde kaynaklarının korunmasını sağlayacak MİGEM, bugün için teşkilat yapısı ve görev tanımı

itibariyle bu fonksiyonu yerine getiremez durumdadır.

MTA ve MİGEM özel olarak masaya yatırılıp irdelenmesi ve buna göre işlerlik kazandırılması gereken kuruluşlarımızdır.

Endüstriyel hammadde üretimimizin büyük kısmını gerçekleştiren ve Etibank'ta özelleştirme politikaları gereği olarak bazı gelişmeler yaşanmaktadır. Enerji santrallerinin, hammadde kaynağı olan kömür ocakları ile birlikte devredilmeye çalışılması, TKİ'de müteahhitler ve taşeronlar eli ile çalışma yönteminin yaygınlaşması ve derinleşmesi belirgin gelişmelerdir, ülkemizin enerji santrallerinin kömür ocakları ile birlikte uluslararası tekeller ve kartellerin kontrolü altına sokulmasını ulusal varlığımız açısından tehlikeli görmekteyiz.

Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığı bugün % 60 seviyelerine ulaşmıştır. Bugünkü politikaların devamı halinde bu oran gelecek yıllarda daha da artacaktır. En güvenilir enerji kaynağı ülkemizde üretilen enerjidir. Ozkaynaklarımızın en efektif biçimde değerlendirilmesi kaçınılmazdır. Yıllarca savsaklanan taşkömürü politikaları ve TTK yeniden ele alınmalıdır.

Bununla birlikte, Etibank'ın yine özelleştirme politikalarının gereği olarak yedi şirkete bölünerek, özellikle dünya rezervinin %60'ının ülkemizde bulunduğu bor ve

tronanın uluslararası tekellerin eline geçmesi tehlikesine duyarlı olunması gerektiği görüşündeyiz.

2.1 ÇEVRE VE MADENCİLİK

Dünyada yıllardır gelişen çevre duyarlılığını ülkemizin, yakın bir geçmişte tanımaya başlaması, anlamsız fanatik yaklaşımlarla bilimsel ve teknik yaklaşımların karıştırılmasına, ortamın toz-duman içersinde kalmasına, yanlış ile doğrunun ayırt edilememesine kısaca pek çok tutarsızlıkların yaşanmasına neden olmaktadır. Şüphesiz ki mesleklerimizden önce insanız. Temiz bir havaya, içilebilir bir suya ve sağlıklı besinler almaya ihtiyacımız vardır. Bu ihtiyaçlarla modern hayatın ihtiyaçlarının karşılanması arasında bir dengenin oluşturulması gerekmektedir. Bu denge mutlaka kurulmalıdır.

Ancak, bu arada ülkemizde çevrecilik adına madencilik faaliyetlerine önyargılı, mantık, bilim ve teknik dışı engellemeler olmaktadır. Bu engellemeler dayanağını, zaman zaman mevzuat hazretlerinde, zaman zaman da politikada bulmaktadır. Halkımızın, devlet yapısına ve denetimine (çok haklı olarak) güvenini yitirmiş olması ve ikilemiş gibi sunulmaya çalışılan çevre ile madencilik arasında bir tercih yapmaya zorlanması, yanlışın zeminini oluşturmaktadır.

Bu anlayışla, madencilik faaliyetlerinin önünü kesen

çevre mevzuatının yeniden düzenlenmesi, bilim ve mantık dışı engellemelerin kaldırılması yönünde girişimlerimizi ve etkinliklerimizi sürdüreceğiz.

2.2 MADENCİLİK EĞİTİMİ:

Sektörün istihdam olanakları dikkate alınmadan açılan ve sayıları, 20'lere ulaşan Maden Mühendisliği Bölümlerinin çoğu öğretim elemanı araç, gereç ve laboratuvar olanakları bakımından mühendislik eğitiminin kantite ile beraber kalite sorunu yıllardan beri gündemimizde önemli yer tutmaktadır.

Bu dönemde;

- Eğitim Komisyonu oluşturulacak, eğitim kalitesi, staj, meslek içi eğitim vb. konular incelenecek,

- Meslek içi eğitim amacıyla üyelerimize yönelik seminer, sempozyum kurs ve konferanslar düzenlenecek,

- Meslek alanımız içinde istihdam edilen usta ve nezaretçilere yönelik sertifikalı eğitim programları organize edilmeye çalışılacak,

- Oda-öğrenci ilişkilerini geliştirmek amacıyla sektörü ve örgütü tanıtıcı etkinliklerle birlikte Bülten Kurulu'nda ve Bültenin içeriğinin oluşturulmasında öğrencilerin katkılarının sağlanmasına çalışılacak,

- Bugüne kadar, bir boşluğa doldurmaya yönelik olarak yapılan kitap basımına devam edilecek, bu bağlamda başlanmış bulunan "MADEN MÜHENDİSLİĞİ EL KİTABI"nın bu dönem içinde bitirilip

bastırılmasına çalışılacak,

Madencilik Dergisi'nin bilimsel ve teknik içeriğinin artırılmasına çalışılacak,

- üniversitelerde öğretim üyeliği yapan meslektaşlarımızın Oda ile ilişkilerinde gözlenen olumlu gelişmenin sürdürülmesine ve daha da geliştirilmesine özen gösterilecektir.

2.3 SERBEST MÜHENDİSLİK MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ (SMMH)

Sektörümüzün gelişme trendine paralel olarak maden mühendisliği eğitiminin planlanmamış olması bir kısım meslektaşlarımızın sektör dışı işlere yönelmelerine neden olurken, diğer bir kısmının ise sektörde, çok olumsuz şartlarda ve düşük ücretlerle görev yapmaları sonucunu doğurmaktadır. Bir başka grup meslektaşlarımız ise Serbest Mühendislik ve Müşavirlik Hizmeti ile birlikte fenni nezaretçilik yaparak meslek yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır. Bu son iki grup meslektaşlarımızın sorunlarını, TMMOB yasasının 2/B maddesinde yer alan "Mühendislik ve Mimarlık mesleği mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleğin genel menfaatlerine uygun gelişmeleri sağlamak, mesleki faaliyetleri kolaylaştırmak, meslek mensuplarının birbiriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerek gördüğü

bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak" anlayışı çerçevesinde çözümlenmesine yönelik olarak başlatılan SMMH belgesi uygulaması meslektaşlarımız arasında gün geçtikçe daha da yaygınlaşmaktadır. Bir şirket bünyesinde çalışan ve kendi başına vergi mükellefi olan meslektaşlarımızı kapsayan bu uygulama ile;

- Haksız rekabetin ortadan kaldırılması,

- üyelerin çalışmaları karşılığında gerçek değerinde ücret alabilmeleri ve haksız kazanç engellenmesi,

- Meslektaşlarımızın birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlük ve güvenin sağlanması,

Mühendislik hizmetlerinde niteliğin artırılması,

- Maden Mühendisliği mesleğinin ülke çıkarlarına uygun biçimde gelişimi,

- Meslek disiplini ve ahlakının korunması amaçlanmaktadır.

uygulamanın yaygınlaştırılarak devam ettirilmesi ve bilgisayar ortamında kayıt ve takip edilerek en iyi hizmetin verilmesine özenle çalışılacaktır.

Bugünkü haliyle önemli bir sorun olan fenni nezaretçilik müessesesinin, yukarıda ifade edilen TMMOB yasasının 2/B maddesindeki anlayışa uygun olarak düzenlenmesi bir ihtiyaçtır. Gerek bu ihtiyaca ilişkin olarak gerekse içeriği ve kapsadığı iş alanları itibarıyla "Maden ve Taşocakları İşletmelerinde ve Tünel Yapımında Alınacak İşçi Sağlığı ve

İş Güvenliği Önlemlerine İlişkin Tüzük"ün bir bütün olarak ele alınıp yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bu konulara ilişkin girişimlerimizi gerekli merciler nezdinde yapacağız ve takipçisi olacağız.

3- ÖRGÜTLENME:

Oda çalışmalarının kaynağını ve itici gücünü oluşturulan yurt düzeyine yayılmış üyelerimizin, şube ve temsilcilikler çatısı altında örgütlenmeleri ve bu örgütlenmelerin etkinliklerinin artırılmasına önem vereceğiz.

Genel Kurulumuz'da yeni Yönetim Kurulu'na verilen "yeni şubeler oluşturulması yetkisi"ni, gündeme gelen Eskişehir ve Adana Şubelerinin oluşturulması önerilerini değerlendirip kullanacağız.

Örgütlenme ile mesleki ve sosyal etkinlikler arasındaki karşılık etkileşimin önemi küçümsenemez bir gerçekliktir. Bunun için herşeyden önce bir mekana ihtiyaç vardır. Oda merkezimizin bulunduğu binada bir önceki dönemde alınan yeni dairenin, Lokal olarak tadilat ve donanımının bir an önce tamamlanmasına çalışacağız.

3.1 TMMOB ve ODALARLA İLİŞKİLERİMİZ :

Demokrasi mücadelesinde önemli bir yeri olan TMMOB'un ve onu oluşturan Odaların etkin birer mesleki örgütler olması gerekmektedir. Bunun için mevcut tikanlıkların aşılması, yaşanan sorunların ve örgüt içi demokrasinin en

geniş katılımı ile işlerliğe kavuşturulması, topluma karşı sorumluluğu olan etkili bir konuma getirilmesi yönünde Birlik çatısı altında oluşturulacak yeniden yapılanma çalışmalarına, üst birlik örgütlenmesinin varlığına inanmış bir anlayışla yapıcı katkılarımızı koyacağız.

Aynı anlayışımız diğer meslek odaları ile olan ilişkilerimizde de, meslek şovenizmine düşmeden ve buna izin vermeden, temel yaklaşım tarzımız olacaktır.

3.2 SEKTÖR SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ İLE İLİŞKİLER:

Sektörümüzdeki diğer sivil toplum örgütleri ile sektörümüzün sorunlarına çözüm önerileri geliştirilmesine, gerektiğinde ortak girişim ve etkinliklerde bulunulmasına, bugüne kadar olduğu gibi bağımsız, özgür ve demokratik ilişkiler temelinde sürdürülmesi görüşündeyiz.

3.3 KAMU ÇALIŞANLARININ SENDİKALAŞMASI:

uygulanan politikaların sonucu olarak sektörümüzde yeni kamu yatırımları ile mevcut yatırımların idame yatırımları yapılmamaktadır. Bunun sonucu olarak kamuda çalışan pek çok meslektaşımız, üretken olmayan bir konuma itilerek kurumları ile birlikte kendileri de işlevsiz bir hale getirilmiştir. Liyakatsiz kişilerin partizanca görevlere atanmaları bu politikanın bir uzantısı olarak karşımıza

çıkılmaktadır. Bu olumsuz tablo, mesleki tatminsizliğin yanında ücret ve personel politikalarına aynı olumsuzlukla yansımaktadır. Sadece sektörümüzde değil tüm kamu kesiminde yaşanan bu olgu ve çalışma yaşamına ilişkin demokratik anlayışların kamu çalışanlarının genişçe bir kesiminde yaygınlık göstermesi ile yıllardır sürdürülebilir "GREVLİ, TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAK" mücadelesi, sendikaların kurulması sonucunu sağlamıştır. Şimdi çıkartılmaya çalışılan içi boşaltılmış sendika hakkı ile yeni bir mücadele aşamasına gelinmiştir. Meslektaşlarımızın da içinde bulunduğu kamu emekçilerinin "GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKA" mücadelelerine desteğimiz sürecektir, meslektaşlarımız arasında sendikal örgütlenmenin yaygınlaşması teşvik edilecektir.

4- KOMİSYONLAR:

Genel Kurulumuz'da dile getirildiği ve önerildiği üzere, sektörümüzün bugün içinde bulunduğu sıkıntılarının odaklandığı 5 ana konu başlığı altında komisyonlar oluşturup çalışmalarının sonuçlarını üyelerimizin bilgilerine sunacağız.

- Bu Komisyonlar;
- a) Eğitim Komisyonu
  - b) Maden Yasa ve Tüzükleri Komisyonu
  - c) Çevre Komisyonu
  - d) Enerji Komisyonu
  - e) KİT'ler ve Özelleştirme Komisyonu
- olacaktır.